

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Εκτός λας: θρονείται άμα
δε έη πώς δε φοβάνται την
άλήθεια—ΓΥΧΑΡΗΣ.

Έτσι γλωσσα έχω τον ψ
ιμός της καύσης.
ΒΕΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ζ'.

ΠΕΜΠΤΗ, ΚΡΗΤΙΚΗ 12 ΤΟΥ ΗΛΩΗΡΗ 1909

ΓΡΗΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΣΗΜΩΝΗ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 352

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Φυλλάδες του Γεροδήμου.
- Α. Μ. ΜΟΙΡΑΣ. Οι σωτήρες.
- ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ. Το σχολείο και το παιδί.
- ΜΑΡΚΟΣ Σ. ΖΑΒΙΤΖΙΑΝΟΣ. Άθρόπινες αντίληψεις.
- Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ. Δίπλα στο φουερό.
- ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Μίλτος Λίβεις, Σ. Σ.
- ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—ΧΡΟΝΙΚΟ ΒΔΩΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—
Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΟΙ ΣΩΤΗΡΕΣ

Τους καρτερούσαμε και ήρθανε. Και νά, οι Σωτήρες. Και νά, οι άντρες που θα σώσουν τον καταρρημαγμένο τουτον τόπο, νά, οι άντρες που θα θεμελιώσουν την καινούρια πολιτική μας ζωή, την βξω από κάθε κόμμα και από κάθε συναλλαγή και από κάθε προσωπική ψωροφιλοτιμία. Ένας κ' ένα δλοι τους. Ριζοσπάστες, μεταρρυθμιστές, ανοιχτόθωροι, άγνοι και καθαροί από κάθε κομματική βρωμιά. Κι ο κ. Ράλλης άρχηγός τους. Και το Υπουργείο του, Υπουργείο Σωτηρίας, στο κι αν ο κ. Ράλλης, από υπερβολική μετριοφροσύνη του, δέ τονέ δέχεται αυτόν το χαρακτηρισμό.

Οι περιστάσεις, μάς ειπαν, ήταν κρίσιμες. Το Κράτος και η Φυλή περνούσαν τη μεγαλοδοξιά τους, ή μέρα του Στρατωμού ζύγωνε και ή καμπάνα ή θανάσιμη χτυπούσε. Οχτροί άπ' όξω και όχτροί άπό μέσα. Οι σανίδες έτιμες και τα πιστόλια με σηκωμένο τον κόκορα. Κάτι μεγάλο έπρεπε να γίνει για να μπορέσουμε να σώσουμε. Και το μεγάλο έγινε. Έπιασε ο Θεοτόκης κι ανέθηκε ο Ράλλης. Σωρεβαλιάστηκε το ένα προσωπικό κόμμα και ήρθε κορδατωτό και λυγιστό το άλλο. Και σωθήκαμε.

Σε μία τέτια κρίσιμη περίπτωση ή Μεγάλη Κρήτη ποδοπάτησε τα προσωπικά κόμματα κ' ένωθηκε σ' ένα κόμμα, κάτου άπό μία σημαία λευκή, κάτου άπό έναν πόθο άγνό και μεγάλο. Η ταπεινή Ελλάδα δέν είχε τη δύναμη νάν τη μιμηθεί. Οι πολιτικοί άρχηγοί της δέν είχαν το κουράγιο νάφισουν κατ'άμέρος τις προσωπικές μικροφιλοδοξίες και τα κομματικά βρωμοσυφέροντα και να ένωθουν σ' ένα κ'μμα και να κάμουνε μία Κυβέρνηση Οικουμενική, καθώς τη λένε, που νά κοιτάξει να σώσει ό,τι μπορέσει άπό το ναυαγισμένο σαπιοκάραβο. Όχι. Το σαπιοκάραβο μόνο άπό τα προσωπικά κόμματα θα

σωθεί—γιατί έπιτέλους σωτηρία είναι και το άποβούλιαγμα.

Νά ξεηγούμαστε. Δέ φταίει ο κ. Ράλλης, δέ φταίει ο κ. Θεοτόκης, δέ φταίει κανείς άπό τους παλιούς κι άπ' τους καινούριους Υπουργούς για ό,τι κακό έγινε και για ό,τι κακό θα γίνει. Για το κακό δέ φταίει και καλό δέν μπορούνε να κάνουν, στο άγαθή διάθεση κι αν έχουνε. Η ρίζα τοδ κακού είναι άλλο, είναι πιο βαθιά, είναι άπλωμένη σε όλο μας το Είναι. Και όλο μας το Είναι πρέπει ν' αλλάξει για να βρούμε τα γιατρεία. Δυστυχώς ούτε ο κ. Ράλλης ούτε κανένας άλλος άπό τους Υπουργούς του μάς δίνουν την παραμικρότερη έλπίδα πώς θα ζητήσουνε να βρούνε το κακό και νάν το χτυπήσουνε στη ρίζα του. Είναι και μένουμε Σωτήρες σήμερα, γιατί μάς σώσανε άπό τον κ. Θεοτόκη. Όπως θ'άναυ αύριο Σωτήρας ο κ. Θεοτόκης που άρθει να μάς σώσει άπό τους Υπουργούς του κ. Ράλλη. Κ' έτσι θα καρτερούμε πάντα το μεγάλο το Σωτήρα που θ'έρη να μάς σώσει άπό τους δυό τους κι άπό κάθε άλλο Σωτήρα της σειράς τους. Άδιάφορο αν ο Σωτήρας αυτός τύχει να λέγεται Σεφκέρ ή Έπανάσταση.

Α. Μ. ΜΟΙΡΑΣ

ΤΟ ΣΥΝΕΙΘΙΣΜΕΝΟ ΜΟΥ ΟΝΕΙΡΟ

Νές σε β' θύομητο όνειρο και μάγο συχνοπλάθω
Κάποια γυναίκα άγνωρίστη που μ' αγαπάει σαν που
Και που δέν είν' όλοτελα την πάσαν ώρα ίδια,
Όστι μ'άν άλλη πιο πολύ και που με νοιώθει σαν
εγώ.

Γιατί με νοιώθει και γι' αυτήν άλλοίμονο ή καρδιά
μου

Γίνεται μόνο διάφανη και μοναχά γι' αυτή
Δέν είναι πια ένα πρόβλημα. Τ' όγρό το μέτωπό μου
Νά μου όροσίση μόνο αυτή δακρύζοντας μπορεί.

"Αν είν' ξανθή, μελαχρινή ή καστανή, δέν ξέρω!
Τόνομά της όλόηχο, γλυκό φέρνω στο νο
Σά δυό που άγάπην έχουνε και που ή ζωή διώχνει
γι' άλλο.

Το βλέμμα της με βλέμματα παρόμοιο είν' αγαλμάτων
Και για φωνή της μακρινή κ' ένάρτη και σιγαή
Τό άλίγιστο έχει τών φωνών που περιτύλιξε ή σιγή.

Μετ. Σ. Σ.

ΠΩΔ ΒΕΡΛΑΙΝ

ΦΥΛΛΑΔΕΣ

ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ

Ταξίδενα, τώρα και τρία χρόνια, σι' Άγιο Όρος, και για διασκέδαση και για να κοιτάξω κάτι χειρόγραφα. Και σκαλίζοντας μία μέρα στή Βιβλιοθήκη, πήρε το μάτι μου δεμάτι χαρτιά τυλιγμένα σε κεντημένο μαντίλι, με σταυρό άπ' έξω, κι άπό κάτω μεγάλα γράμματα, «Φυλλάδες του Γεροδήμου».

— Τί χαρτιά είν' αυτά; όρωτώ τον Καλόγερο που με συνόδευε.

— Κ' εγώ δέν καλοξέρω, άτοκρίνεται ο Καλόγερος. Πέρασε πρότεροι ένας γέρος άπό δώ και τ' άφήκε. Δέν ήθελε να πη μήτε πούθε ήρθε μήτε πού πήγαυε. Έΐταν άμίλητος κι άκόντευτος. Εήγησε μόνο στον Ήγούμενο πώς αυτά είναι τα χειρόγραφα του, κι όποιος περασιτικός επιθυμεί ός τα διαβάση, κι όποιος τα διαβάση άπό την άρχή ως το τέλος και του άρέσουν, μπορεί και να τα πάρη μαζί του.

— Και δέν τα διάβασε κανένας ως τώρα;

— Κανένας. Τάριξε ο Ήγούμενος μία ματιά, και μάς ειπε πώς είναι γραμμένα σε βάρβαρη γλώσσα. Τα κοιτάξε κ' ένας καθηγητής που ταξίδευε στα μέρη μας τις προάλλες, και σούφρωσε τα φρούδια του και τα χείλη του σαν το χορτάτο που βλέπει ξερό ψωμί.

— Είμαι περίεργος να τα δώ κ' εγώ, ειπα του Καλόγερου.

Και κάθισα κι άρχισα να διαβάσω. Και βλέποντας ο Καλόγερος πώς δέ μ' έπιανε αναγούλα κ' έμένα, μόνο διάβαζα κι όλο διάβαζα, με καλονόητισε (είτανε βράδυ), και μου ειπε, σαν άποτελειώσω, να κλειδώσω και να φέρω το κλειδί στο κελί του.

Πρέπει να κοντεύανε χαράματα σά ξανάδεσα τα χαρτιά στο πανί. Τα πήρα στήν άμασκάλη μου, έσβυσα το καντήλι, βγήκα και κλειδώσα την πόρτα. Τρέχω στο κελί και ξυπνώ τον Καλόγερο και του δίνω το κλειδί.

— Τα διάβασα όλα, του ειπα, κ' είναι δικά μου. Όρίστε αυτό το τάλλαρο για τη' καλωσύνη σου. Πηγαίνω τώρα στον άγωγιάνη μου, να ξεκινήσω με τη όροσιά. Έχε γεια, και προσκυνήματα στον Ήγούμενο.

Κ' έφυγα με τα χαρτιά του Γεροδήμου μαζί μου. Έΐτανε χτήμα μου, και δέν μπορούσε κανένας να μου τα πάρη. Μά οι Καλόγεροι είναι παράξενοι κάποτε, και δέν ήθελα ν' άρ-

ώρα τον εαυτό μου. Ήξερα πως είμαστε φτωχοί, πως έπρεπε να δουλεύει άνθρωπος για να ζήσει, πως για αυτό δούλευε η μάνα μου, και πως σά μεγαλώσω θα δουλεύω κ' εγώ. Δηλαδή, τ'όξερτα καθώς ήξερα πως κάθε βράδυ βασιλεύει ο ήλιος και βουτάει στο πέλαγο. Τό γιατί τους δεν τ'ό απείκαζα· τ'ό γιατί γλυκοχαράζει κατόπι, κι αυτό όχι πάντα. Στά παιδιακήσια τ'ά χρόνια τ'ά παίρνουμε καθώς φαίνονται ελα. Ζουγραφιάς μαζεύουμε και τίποτις άλλο. Μά αυτό δέν, πάει να πη και πως δέν νουώθουμε κόσμο. Παιδι δέν είναι πού δέν σκαρώνει ένα μικρόκοσμο γύρω του, με τούς φίλους του, με τούς έχτρους του, άλλους να τού ζητούνε δανεικά, άλλους να τονε ζηλεύουν, άλλους να τον κατατρέχουν, κι άλλους να τονε διαφεντεύουν. Παιδι δέν είναι πού δέν έχει τίς συλλογές του, τίς πίκρες, τίς στενοχώριες. Ποιός δέν θυμάται σπάσιμο παιχνιδιού, φταιξιμο πού δέν κρύβεται, ποιός δέν εννοίωσε κοφτερό μαχαίρακι στην καρδιά του σαν έφυγε κανέναν αγαπημένον από τ'ό σπίτι, ή κι από τ'ή γειτονιά; Έγώ τονε θυμούμαι ακόμη τ'ό φίλο μου τ'ό Ζανούλη σαν ταξίδευε για τ'ήν Ίμπρο με τόν πατέρα του. Ράγιζε ή καρδιά μου. Είτανε βράδυ στα με πλάκωσε ή θλίψη αυτή. Η Άννολλα συγύριζε τ'ό τραπέζι και τραγουδούσε τ'ό καινούριο τραγουδι τ'ής Λενιώς τ'ού Καλαφάτη. Κ' ή μάνα, για να με κάμη να λησμονήσω τόν πόνο μου, άρχισε να μου δηγεται τ'ήν ιστορία τ'ού τραγουδιού. Μου παράστηνε κάτι Τούρκους πού έρχονται από τ'ήν Άνατολή και φέρνουνε χαλασμό. Πατούνε σπίτια και πύργους, σκοτώνουνε χριστιανούς, κλέβουν τ'ά παιδιά τους, και τ'ά παίρνουνε στην Άνατολή και τ'ά τουρκέβουν. Σαν πέτρες έπεφταν αυτά τ'ά λόγια στο μικρό μου κεφάλι. Εσχώ τ'ήν ιστορία τ'ής Λενιώς, κι άρχιζω και ρωτώ χίλια άλλα πράματα. Γιατί τούς άφίνουμε τούς Τούρκους και τ'ά κάμνονν αυτά; Πώς δέν λέμε τ'ού Δεσπότη να τούς παιδέψη; Και σαν τουρκέβουν, τί γίνονται τ'ά παιδιά; Κ' ή μακαρίτισσα μου τ'ά ξηγοούσε ελα με ύπομονη, πως αυτοί είναι πωότεροι από μ'ας, πως είναι άφεντάδες αυτοί, πως έμεις άλλο φίλο δέν έχουμε παρά τ'ό Θεό, κι ο Θεός θα μ'ας γλυτώση μι'ά μέρα από τούς Τούρκους, καθώς μ'ας γλυτώσε από τ'ό θανατικό πρόπερι.

Με θεράπεψε ή προφητεία αυτή. Ο Θεός θα μ'ας γλυτώση. Ένα φύσημα, και θα τούς πετάξη ελους στη θάλασσα. Έμεις θα καθουμάστε στα μιντέρια, κι αυτοί θα πετούν και θα φεύγουν.

πιά λέξη. Έβγαλε τ'ήν μπροστέλλα του, βούτηξε δυό τρείς φορές τ'ά χέρια στο καδι και νίφτηκε. Φόρεσε μετά τ'ό σκούφο του, κ' έφυγε, χωρίς να μιλήση σε κανένα.

Με τ'ά χέρια στις μπροστινές τσέπες τ'ού παντελονιού του, τ'ό κεφάλι σκυφτό, πήρε τ'ό δρόμο για τ'ό σπίτι του. Τρείς δεκάρες είχε στην τσέπη και τόν περίμενε λεχώνα γυναίκα και τέσσερα μικρά παιδιά. Τι να τίς πρωτοκάνη!

Πήγαινε συλλογισμένος.

Πού να γύρη, ποι'ά πόρτα να χτυπήση. Και να μη δούλευε, δέν τόν ένοιαζε· μ' αυτός δέν σκόλασε μήτε μι'ά μέρα. Άπ' τ'ήν αυγή ώς τ'ό βράδι ψηνόταν' έκειδ'ά στο καμίνι για τ'ό ψωμί, και να, πούρθε Λάμπρη και ψωμί δέν είχε. Μη χειρότερα!

Καμμι'ά φορά έφτασε σπίτι του. Έσπρωξε τ'ήν πόρτα και μπήκε. Τ'ά παιδιά, πού παίζανε με τ'ό γατάκι, τάφήσανε και τρέξανε άπάνω του γελαστά. Άλλο τ'ού τραβούσε τ'ό σάκκο, άλλο τ'ά χέρια τ'ά μικρότερα τ'ού άγκαλιάζανε τ'ά πόδια.

Τ'ά χείδεψε, έτσι δε, με τ'ό χέρι του, μα δέν μπόρεσε να τούς πη ούτ' έναν καλό λόγο.

Λές και τ'ό φαρκάκι τούχε σφαλισμένο τ'ό στόμα. Τράβηξε ίσα στο κρεβάτι πού είτανε ξαπλω-

— Ός τόσο τί τ'ήν έκαμαν τ'ή Λενιώ; ρωτώ άξαφνα.

Έκείνη τ'ήν ώρα, να και μπαίνει ο γερο-Βασίλης. Ο γερο-Βασίλης είχε παρμένο άποκοπή τ'ό χτήμα μας στην αγαπημένη αυτή τ'ήν έξοχη πού περνά τώρα τ'ά γερατιά μου, και πού τ'ή λένε Μεσοβούνι. Έρχότανε συχνά τ'ό βράδυ, και δειπνούσε μαζί μας. Πρόσχαρος γέρος, λίγα λόγια με ξένους, πολλά με δικούς. Μπορούσε να πεδήξη σε πηγάδι για να γλυτώση σκυλι, μα είταν καλός και να ξαντερύση κλέφτη, αν τόν έπιανε στάμπέλι. Κατοικούσε στο χτήμα, στο ίδιο μέσα τ'ό καλύδι πού γράφονται αυτές οι φυλλάδες, χτισμένο σε χρόνους πού δέν τούς έφταξε μήτε κείνος. Και τώρα πού είτανε χειμώνας, ανέβαινε στο χωριό. Έτρωγε, κουβέντιαζε, κ' ύστερα πλάγιαζε. Και τ'ό πρωί, πρι να φέξη, είτανε φευγάτος με τ'ό ζεμπίλι του.

Έμπαινε λοιπόν ο Βασίλης εκείνη τ'ή βραδιά, κι από τ'ό συνηθισμένο του πιδ γελαζόμενος. Είταν καλός ψαράς, και θαρρέφαμε πως μ'ας έφερνε μεγάλη άρμαθιά σαργούς. Μά τ'ό ζεμπίλι άλλο από μαύρες έλιές δέν είχε.

— Τι τρέχει, γέρο, και μ'ας έρχεσαι άπόψε τόσο χαρούμενος; ρωτάει ή μάνα.

— Τ'ήν βρήκα τ'ή Λενιώ και τ'ήν έφερα πίσω άρρωστη και χλωμή, άδυνατισμένη, μα άπειραχτη και τιμημένη σαν τ'ή δροσιά π'ας στο φύλλο. Ο Θεός τ'ής έστειλε τ'ήν άρρώστια και τ'ήνε γλυτώσε από τ'ά καταραμένα τους νύχια. Δέκα μέρες βασανίζότανε στού Καρά Μεχμέτη τ'ήν κούλα, πού τ'ήνε φύλαγαν κρυμμένη ώσπου να γιάνη, μα πήγαινε από τ'ό κακό στο χειρότερο. Έτρεμε μερονυχτίς σ'ά να είτανε μαγεμένη. Μά εγώ θαρρώ πως είχε τ'ήν Παναγιά μέσα τ'ής και τ'ήνε βοηθούσε. Είπανε να τ'ήν ξεκάνουνε, μα τ'ό είχαν προσταγή από τόν άφέντη τους να μ'ήν τ'ήν άγγίξουν ώσπου νάρθη στο δικό του χαρέμι. Φωνάζουνε λοιπόν τόν άγιο τους τόν Ντεντέ να τ'ή διαβάση και να τ'ή γιατρέψη. Τ'ή βλέπει ο Ντεντέ και λέει πως αυτή γιατρεμό δέν έχει, γιατί κρατάει Τιμίο Εύλο άπάνω τ'ής, πού θα τ'ή φυλάη μισοζώντανη ώσπου να γυρίση σπίτι τ'ής. Αυτός δέν τολμούσε να τάγγιξη τ'ό Τιμίο Εύλο, κ' είπε και τούς άλλους να μ'ήν τάγγιζονε, γιατί θα γίνονε σκόνη εκεί πού στέκουν. Τ'ήν παίρνουνε λοιπόν τ'ή Λενιώ βράδυ βράδυ και τ'ή βγάζουν έξω, και τ'ήν άφίναν ίσια ίσια κοντά σ' άμπέλι μας, στην άμρογαλιά. Έγώ τότες ακούγω κλάματα, και πάω να δώ τί τρέ-

μένη ή γυναίκα του και στάθηκε πάνω άπ' τ'ό κεφάλι τ'ής.

— Καλώς τονε, ακούστηκε φωνή άδύνατη κάτω από τ'ό πάπλωμα.

— Τι κάνεις; τ'ή ρώτησε κείνος.

— Καλά. Θεός να σηκωθώ;

— Όχι, κάτσε φτού.

Τ'ήν ώρα κείνη τ'ό μικρό πού κοιμότανε δίπλα στη μάνα του άρχισε να κλαίη. Σ'ά νουούρισμα γάτας είταν ή φωνή του και ζέτικιζε τ'ήν καρδιά τ'ού μαστρο-Μαθιού.

— Γιατί κλαίει; ρώτησε.

— Πεινάει, τάποκρίθηκε ή γυναίκα, και γώ δέν κατεβαζώ γάλο.

Η μάνα πεινούσε και τ'ό παιδι άδικα άποκρεμνιότανε στο βυζί τ'ής.

Στερεμένη βρύση.

Κι ο διαβάτης, ξεπερνώντας τόν άτέλειωτο κάμπο μες τ'ό μεσημεριανό λιοπύρι, ανεβαίνει βιαστικά τόν κουραστικόν άνήφορο με τ'ά μάτια κερφωμένα στη φουντωτή λεύκα. Κειδ'ά στη ρίζα τ'ής άνάβρυσεν ως τ'ά προχτές λίγο, μα δροσερό νεράκι. Τώρα τ'ή βρ'σκει ξερή.

Ούτε λέξη δέν έβγαλ' από τ'ό στόμα του ο

χει. Χώνουμαι άνάμεσ' από τίς καλαμιές, σκύδω, και τί να δώ! Τ'ή Λενιώ τ'ού Καλαφάτη! Τ'ήν ανέβασ' από τόν τοίχο κρυφά κρυφά. Δέν ήξερ' ακόμα τ' έτρεχε. Θάρρεφα πως τ'ός ξέφυγε ή μικρή. Τ'ήν πήρα στο καλύδι, και ρωτώντας τ'ήν έμαθ' αυτά πού σ'ας είπα. Μου τάλεγε κλαίγοντας. Δέν τ'ό καλοπίστευα πως έβλεπα τ'ή Λενιώ. Και σ'ά συλλογιούμου άπό τί Κόλαση γλύτωσε, ανέβαινε μεγάλος κόμπος έδώ στο λαιμό μου και μ' έπνεγε. Ός τόσο σκοτεινίασε, κ' είταν ώρα να τ'ήνε φέρω και στο χωριό. Τράβηξα άγάλι' άγάλια, με τ'ή Λενιώ στον ώμο, δώδεκα χρόν'ω μαραμένο λουλούδι. Άκόμα έτρεμε, μα όχι πολύ. Τ'ής είχα δώσει και μι'αν άλυσφαικά στο καλύδι. Νά! άκούτε; άνοιξτε τ'ό παράθυρο ν' άκούστε.

Κι άνοιξε ή μακαρίτισσα τ'ό παράθυρο, και τρέξαμε ή Άννολλα και γώ κατόπι τ'ής, κι ο γερο-Βασίλης μαζί μας, και σκύφαμε, κι άκούσαμε στο βαθύ τ'ό σκοτάδι φωνές, τσιριχτά, κλάματα, γέλια, κάθε λογής ταδατούρι κατ'ά τ'ό σπίτι τ'ού Καλαφάτη. Κλείσαμε τ'ό παράθυρο και καθίσαμε πάλι μέσα. Η μάνα μου είταν κατάχλωμη. Η Άννολλα άναρρουφούσε. Ο γέρος με πήρε στα γόνατά του και μου άρχισε άλλα λόγια. Κάτι πρέπει να κατάλαβε από τ'ή θωριά μου ο γέρος. Στρεφογύριζε ο νους μου, θαρρούσα πως σηκώθηκαν οι πεθαμμένοι, και πέθαναν οι ζωντανοί. Οι φωνές εκείνες από μακριά, μες στο σκοτάδι τ'ής νύχτας, ύστερ' από τέτοια δήγγηση τ'ό κόψανε σ'ά γάλα στο αίμα μου. Τίποτις άλλο δέν θυμούμαι τ'ής βραδιάς εκείνης παρά πως με σήκωσαν και με βάλανε στο κρεβάτι.

(Ακολουθεί)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ΟΞΩΠΟΡΤΑ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Καλλιτεχνική έκδοση τ'ού «Σεράπιου» τ'ής 'Αλεξάνδρειας, με τ'ήν εικόνα τ'ού συγγραφέα.

Πουλιέται στα γραφεία τ'ού «Σεράπιου» (Revue «Serapion». Alexandrie — Egypte) φρ. 5. Για τούς συντρομητάδες τ'ού «Σεράπιου» και τ'ού «Νουμά» φρ. 3.

μαστρο Μαθιός. Δέν άναστέναζε. Μόν' άπλωσε τ'ό χέρι του στο τραπέζι, πήρε τ'ό μπρίκι και βγήκε. Η πόρτα έμειν' άνοιχτή και ή γυναίκα του τόν άκλουθούσε με τ'ά μισοσβημένα μάτια τ'ής ως τ'ό δρόμο.

Λίγο παρακάτω είτανε ένα γαλατάδικο· μπήκε μέσα και γύριψε να τ'ού δώσουν δεκαπέντε λεφτών γάλα. Μά ο γαλατάς κοντοστάθηκε και τόν καίταζε.

— Άίντε λοιπόν και βιάζουμε, τ'ού λέει ο μαστρο Μαθιός.

Ο γαλατάς τόν ξανάειδε, σ'ά να μ'ήν πιστευς σ' ό,τι τούλεγε. Έπειτα πήρε τ'ό μπρίκι, έβαλε ως τ'ή μέση γάλα και τ'ού τώδωσε.

— Βρέ πού καταντήσαμε! — γυρίζει και λέει ο γαλατάς σ' ένα φίλο του, πούτυχε ν'ναί μέσα στο γαλατάδικο. — Μέγχι Σάββατο και τρώνε γάλα.

Ο μαστρο Μαθιός δέν άκουσε τ'ά λόγια αυτά, γιατί είχε βγή άπ' τ'ό μαγχι' και τραβούσε στον άντικρυνό φούρνο. Π'ησε κι από κεί δεκαπέντε λεφτών ψωμί και ξαναγύρισε σπίτι του.

Τ'ά παιδιά δέν παίζανε πιά, κλαίγανε. Άπ' τ'ό πρωί νηστικά περίμεναν τόν πατέρα τους και σαν τόν είδανε να μπαινή μ' άδειανά τ'ά χέρια και να